

NETWERKING EN SAMENWERKINGSVERBANDEN

Om efficiënt aan schuldpreeventie te doen is het noodzakelijk om krachten te bundelen. De schuldenproblematiek is herkenbaar in tal van sectoren en staat vaak in relatie met andere problematieken. Doorheen het proces dat werd doorlopen om deze nota tot stand te brengen werd dan ook meermaals terug gekomen op de nood aan samenwerkingsverbanden. Hieronder komen ze nog eens samenvattend aan bod.

1. Onderwijs

Het onderwijs is een bijzonder belangrijke partner in het preventiebeleid naar kinderen en jongeren toe:

- Financiële educatie opnemen in de vakgebonden eindtermen.
- Samen met leerkrachten en pedagogisch begeleiders materiaal uitwerken dat toegankelijk is voor alle leerlingen.
- Alle scholen informeren en sensibiliseren om op constructieve wijze tegemoet te komen aan ouders die het financieel moeilijk hebben.
- Scholen en CLB de nodige informatie verschaffen over de schuldenproblematiek.
- Het CLB betrekken om aandachtig te zijn voor financiële problemen bij de leerlingen thuis.

2. Bijzondere jeugdzorg

De bijzondere jeugdzorg kan een partner zijn om een preventieprogramma te helpen opbouwen en toepassen bij maatschappelijk kwetsbare jongeren.

3. Jeugdwerk

Het jeugdwerk is een plaats waar veel kinderen en jongeren samen komen. Naast de scholen kunnen zij een preventiebeleid naar kinderen en jongeren toepassen. De manier van aanpak kan hier op een eigentijdse manier die goed aansluit bij de leefwereld van hun leden.

4. Eerstelijnsgezondheidszorg

De eerstelijnsgezondheidszorg is een belangrijke schakel om een efficiënte tussenkomst te voorzien bij cliënten met budgetproblemen. Zij kunnen ook zorgen voor een gerichte en snelle doorverwijzing naar de juiste instanties wanneer er nood is aan schuldbemiddeling. Het is van cruciaal belang dat alle eerstelijnsdiensten de sector en de context van de schuldbemiddeling goed kennen.

5. Gehandicaptenzorg

De sector van de gehandicaptenzorg dient betrokken te worden in de analyse van de problematiek bij mensen met een beperking. Gezien hun kwetsbaarheid is de huidige consumptiemaatschappij is het aangewezen om samen aan schuldpreventie te werken.

6. Lokaal beleid

Het lokaal beleid kan het preventiebeleid op veel gebieden mee uitdragen. Binnen het preventiebeleid naar de algemene bevolking kunnen de steden en gemeenten op lokaal niveau de burger informeren en sensibiliseren. Dit kan bv. door hier meer aandacht aan te besteden binnen het lokaal sociaal beleidsplan.

7. Justitie

Justitie is een onmisbare partner op meerdere terreinen, bv.:

- Sensibilisering, vorming en samenwerking met gerechtsdeurwaarders is nodig teneinde bepaalde mistoestanden aan te pakken.
- Het beslagrecht moet op een aantal vlakken gemoderniseerd worden (o.m. via meer transparantie in de tarieven van gerechtsdeurwaarders, te dure en nutteloze beslagleggingen moeten ontmoedigd worden, de lijst van niet-beslagbare goederen moet geactualiseerd worden en er is ook nood aan een vereenvoudiging van het taalgebruik).
- De advocatuur moet betrokken worden bij opleidingen over begeleiding van cliënten in collectieve schuldenregeling.
- De specialisatie “schulden(over)last” opnemen als voorkeursmaterie op de website van de orde van Vlaamse balies.
- Een systematische begeleiding inzake budget- en schuldhulpverlening in gevangenen dringt zich op.
- De wet collectieve schuldenregeling moet herzien worden teneinde o.m. te vermijden dat personen een dergelijke procedure afsluiten met een pak onbetaalde boedelschulden.
- Er is nood aan maatregelen die ervoor zorgen dat de toegekende kosten voor een gerechtelijke invordering steeds in verhouding staan tot de reële kosten van de invordering. Dit kan bv. door aparte (lagere) rechtsplegingsvergoedingen te voorzien voor de (standaard)invordering van bepaalde types facturen.
- De financiële parketten en de magistraten moeten betrokken worden bij de preventie van schuldenoverlast (o.m. via de uitbouw van een gericht vormingsaanbod).
- De bemiddeling en de buitengerechtelijke geschillenoplossing moeten actiever gepromoot en ondersteund worden. De beschikbaarheid en de bereikbaarheid van informatie over verschillende ombudsdiensten en geschillencommissies en over de mogelijkheden die de Bemiddelingswet biedt, moet verhoogd worden. Deze instanties moeten voldoende middelen ontvangen om hun opdrachten te kunnen uitvoeren. Waar dergelijke instanties ontbreken, moet aan de oprichting hiervan gedacht worden.

- Het minnelijk traject in de schuldbemiddeling moet versterkt worden.

8. Vrijtjidssector

De vrijetjidssector is belangrijk om heel wat groepen te bereiken. Het gaat om een breed gamma aan organisaties die kunnen helpen een preventief beleid uit te dragen. Er wordt gedacht aan:

- Seniorenclubs
- Sportclubs
- Uitgaansleven
- Culturele centra
- ...

9. Werk

Op gebied van werk kan er heel wat aan de dag gelegd worden. Veel werkgevers worden geconfronteerd met loonbeslagen bij personeel of met signalen van schuldproblemen. Zij zijn dan ook vragende partij om de nodige knowhow in huis te halen om het personeel basisinformatie te verschaffen of gericht door te verwijzen.

Daarnaast merken schuldhulpverleners op het terrein een verband tussen jeugdwerkloosheid en schuldoverlast. Het VCS vraagt dan ook de nodige aandacht voor de maatschappelijk kwetsbare jongvolwassenen.

10. Ruime welzjnssector

Het VCS wil het preventiebeleid inzake schuldoverlast in samenwerking met partners uit de welzjnssector voeren. Schuldoverlast is zelden een geïsoleerd probleem. Onder meer volgende sectoren kunnen partner zijn:

- VAD (Vereniging voor alcohol- en andere drugproblemen vzw)
- Vlaams Netwerk Armoede
- Psychiatrische instellingen
- Gezinsbegeleiding
- Thuisbegeleidingsdiensten
- Kind en Gezin
- ...

11. Middenveldorganisaties

Middenveldorganisaties zijn belangrijk om het preventiebeleid naar gerichte doelgroepen (gezinnen, alloctonen, ...) te helpen dragen.